

1

**HRVATSKI SABOR
Klub zastupnika HDZ-a**

**Klasa: 012-02/13-01/03
Urbroj: 6532-1-13-01**

Zagreb, 12. prosinca 2013.

**PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA
gospodinu Josipu Leki**

Predmet: Amandmani na Prijedlog nacrtu promjene Ustava Republike Hrvatske

Na temelju članka 196. Poslovnika Hrvatskog sabora („Narodne novine”, br. 81/13) na Prijedlog nacrtu promjene Ustava Republike Hrvatske, podnosimo sljedeće amandmane.

AMANDMAN I

Članak 1. briše se.

Obrazloženje:

Pogledati obrazloženje uz Amandman VII.

AMANDMAN II

Članak 2. postaje članak 1., mijenja se i glasi:

„U Ustavu Republike Hrvatske („Narodne novine“ broj 56/90, 135/97, 8/98 – pročišćeni tekst, 113/2000, 124/2000 – pročišćeni tekst, 28/2001, 41/2001 – pročišćeni tekst, 55/2001 – ispravak, 76/2010 i 85/2010 – pročišćeni tekst) u članku 15. stavku 2. iza riječi „uređuje se“ riječ „ustavnim“ briše se.

Obrazloženje:

Organski zakon o pravima nacionalnih manjina kojem se daje pravna snaga Ustava, u suprotnosti je sa stajalištem Venecijanske komisije, savjetodavnog tijela Vijeća Europe za ustavna pitanja, te Ustavnog suda Republike Hrvatske o neprihvatljivosti sustavne „konstitucionalizacije“ zakonskih instituta u demokratskom društvu, s obzirom da se time podriva demokratsko načelo provjere i ravnoteže te načelo diobe vlasti. Naime, sustavni pristup koji izuzima redovne zakone od ustavno-sudske kontrole dovodi do ozbiljnog i zabrinjavajućeg podrivanja uloge Ustavnog suda kao čuvara Ustava. To je problem s aspekta vladavine prava, ali još više s aspekta demokratskih načela. Provjere i ravnoteže čine bitan dio svake demokracije. Smanjenje ovlasti, a u nekim slučajevima i potpuno ukidanje ovlasti Ustavnog suda („konstitucionalizacija“ nekih pitanja) da ocjenjuje usklađenost redovnog zakonodavstva s Ustavom kao temeljnim zakonom i njegovim standardima dovodi do povrede demokratskih provjera i ravnoteža te načela diobe vlasti.

AMANDMAN III

Članak 3. postaje članak 2. mijenja se i glasi:

„U članku 31. stavak 4. mijenja se i glasi: „Ne zastarijevaju kaznena djela teških ubojstava i ubojstava počinjenih za vrijeme totalitarnih režima, kao ni kaznena djela iz procesa pretvorbe i privatizacije, kaznena djela ratnog profiterstva i ona koja ne zastarijevaju prema međunarodnom pravu. Imovinska korist ostvarena tim djelima ili povezana s njima oduzet će se.“.

Obrazloženje:

U postojećem članku 31. stavak 4. Ustava Republike Hrvatske pretvorba se veže samo za vrijeme Domovinskog rata, iako je proces pretvorbe započeo već 1988. godine donošenjem zakona u vrijeme kada je predsjednik SIV-a bio Ante Marković. Time se aboliraju svi počinitelji kaznenih djela u pretvorbi koji su počinjeni do mjeseca listopada 1991. godine (kada je prema postojećim sudskim presudama započeo Domovinski rat).

Kada bi se prihvatile predložena formulacija iz članka 3. Prijedloga nacrt-a promjene Ustava RH, kaznena djela teških ubojstava odnosila bi se samo na razdoblje Domovinskog rata i mirne reintegracije.

Rečenica u postojećem članku 31. stavak 4.: „...počinjena u vrijeme Domovinskog rata i mirne reintegracije, ratnog stanja i neposredne ugroženosti neovisnosti i teritorijalne cjelovitosti države“ nema značaj ni svrhu, zato što bi zastara kaznenih djela od pretvorbe do teških ubojstava počinjena izvan tog vremena bila podložna zastari.

Predloženim amandmanom nezastarijevanje navedenih kaznenih djela ne ograničava se samo na razdoblje Domovinskog rata i mirne reintegracije.

AMANDMAN IV

Iza članka 3., odnosno sukladno prethodnim amandmanima članka 2., dodaje se novi članak 3. koji glasi:

Članak 45. stavak 2. mijenja se i glasi:

„U izborima za Hrvatski sabor birači koji nemaju prebivalište u Republici Hrvatskoj imaju pravo izabrati razmjeran broj zastupnika u odnosu na njihov udio u ukupnom broju državljana, u skladu sa zakonom.“

Stavak 3. mijenja se i glasi:

„U izborima za Hrvatski sabor, predsjednika Republike Hrvatske i Europski parlament te u postupku odlučivanja na državnom referendumu birači koji nemaju prebivalište u Republici Hrvatskoj biračko pravo ostvaruju na neposrednim izborima tajnim glasovanjem na biračkim mjestima u državama u kojima prebivaju ili na koji drugi način određen zakonom.“

Stavak 4. mijenja se i glasi:

„U izborima za Hrvatski sabor, predsjednika Republike Hrvatske i Europski parlament te u postupku odlučivanja na državnom referendumu ostvarivanje biračkog prava Republika Hrvatska osigurava i svojim državljanima s prebivalištem u Republici Hrvatskoj koji se u doba izbora zateknu izvan njezinih granica tako da mogu glasovati na biračkim mjestima u stranoj državi u kojoj se zateknu ili na koji drugi način određen zakonom.,,

Obrazloženje:

Polazeći od odredbe članka 44. Ustava Republike Hrvatske prema kojoj svaki državljanin Republike Hrvatske ima pravo, pod jednakim uvjetima, sudjelovati u obavljanju javnih poslova i biti primljen u javne službe te stavka 1. članka 45. Ustava Republike Hrvatske prema kojem hrvatski državljanini s navršenih 18 godina (birači) imaju opće i jednako biračko pravo u izborima za Hrvatski sabor, predsjednika Republike Hrvatske i Europski parlament te o postupku odlučivanja na državnom referendumu, ovim amandmanom osigurava se opće i jednako biračko pravo svim hrvatskim državljanima neovisno o tome gdje prebivaju, odnosno gdje se u trenutku provođenja određenih izbora, odnosno izjašnjavanja na državnom referendumu nalaze, a način ostvarivanja njihovog biračkog prava uredio bi se zakonom.

AMANDMAN V

Članak 5. briše se.

Obrazloženje:

Predloženim člankom 5. kojim se mijenja stavak 1. članka 83. Ustava Republike Hrvatske vladajuća većina može arbitratorno odrediti koji će zakoni dobiti ustavni rang. Moguće je da se na taj način izglasaju i odredbe suprotne Ustavu te da se „konstitucionalizacijom“ dovedu na razinu Ustava čime bi se onemogućila kontrola tih odredbi od strane Ustavnog suda. Na to

ukazuje i predsjednik Republike Hrvatske u svom dopisu koji je uputio 10. prosinca 2013. predsjedniku Hrvatskoga sabora u kojem između ostalog stoji: „Zamislive su i takve promjene kojima bi se ograničavala temeljna ljudska prava i prava nacionalnih manjina, ili pak promjene kojima bi se na ustavni rang podizala potpuno beznačajna pitanja, s nesagledivim posljedicama za koherentnost i stabilnost ustavno-pravnog sustava.“.

AMANDMAN VI

U članku 6. koji postaje članak 5. predloženi stavak 4. se briše, te se dodaje novi stavak 4. koji glasi:

„4) Odluka na referendumu o prijedlogu za promjenu Ustava, organskog zakona te drugog akta ili odluke za čije je donošenje potrebna dvotrećinska većina glasova svih zastupnika, donesena je ako je na referendum izašlo više od 50 posto od ukupnog broja birača upisanih u popis birača pod uvjetom da se za prijedlog izjasnila većina od ukupnog broja birača koji su pristupili referendumu.“

Iza stavka 4. dodaju se novi stavci 5. i 6. koji glase:

„5) Odluka na referendumu o prijedlogu organskog zakona te drugog akta ili odluke za čije je donošenje potrebna većina glasova svih zastupnika, donesena je ako je na referendum izašlo više od 40 posto od ukupnog broja birača upisanih u popis birača pod uvjetom da se za prijedlog izjasnila većina od ukupnog broja birača koji su pristupili referendumu.

6) Odluka na referendumu o prijedlogu zakona te drugog akta ili odluke za čije je donošenje potrebna većina glasova zastupnika, ako je na sjednici nazočna većina zastupnika, donesena je ako je na referendum izašlo više od dvadeset pet posto od ukupnog broja birača upisanih u popis birača pod uvjetom da se za prijedlog izjasnila većina od ukupnog broja birača koji su pristupili referendumu.“.

Obrazloženje:

U članku 1. Ustava Republike Hrvatske stoji da vlast u Republici Hrvatskoj proizlazi iz naroda i pripada narodu kao zajednici slobodnih i ravnopravnih državljanu te da narod ostvaruje vlast izborom svojih predstavnika i neposrednim odlučivanjem. Zbog toga držimo da se Ustavom ne mogu ograničavati pitanja o kojima narod, iz kojeg vlast proizlazi i kojemu pripada, ne može neposredno odlučivati dok se istodobno to pravo ničim ne ograničava izabranim predstavnicima naroda. Jedino ograničenje o raspisivanju referendumu mogu i moraju biti ona pitanja koja Ustavni sud ocijeni protuustavnim.

Prihvatanje prijedloga da se za uspješnost referendumu uvede kvota prihvaćenosti referendumskog pitanja za uspješnost referendumu u suprotnosti je s temeljnom odredbom stavka 1. članka 3. Ustava Republike Hrvatske kojom je propisano da „Narod ostvaruje vlast izborom svojih predstavnika i neposrednim odlučivanjem“ te sa vladavinom prava kao jednom od najviših vrednota ustavnog poretku Republike Hrvatske. Predloženim odredbama faktički se onemogućuje, odnosno dokida dosadašnje ustavno pravo građana (i birača) da o tim pitanjima odlučuju putem referendumu.

AMANDMAN VII

Članci 7. do 17. brišu se.

Obrazloženje:

Prijedlogom nacrt promjena Ustava Republike Hrvatske člankom 1., stavkom 2. članka 5., člankom 7. do 17. predlaže se, pored županija, uvođenje regija kao novog oblika regionalne samouprave. Na taj problem ukazuje i predsjednik Republike Hrvatske u svom već spomenutom dopisu predsjedniku Hrvatskoga sabora u kojem između ostalog stoji: „Ako ih se (*regije*), što bi bilo logično, shvati kao „nadžupanijski“ oblik regionalne samouprave, valja konstatirati da smo, umjesto sažimanja lokalne samouprave, dobili još jednu, novu razinu regionalne samouprave sa svim posljedicama po ukupnu javnu potrošnju, rast administracije i drugo.“. Osim toga, uvođenju regija kao jedinica regionalne samouprave prišlo se bez valjane stručne i političke analize i očito se nisu sagledale sve moguće konzekvene koje bi mogle proizaći donošenjem ovakvih ustavnih promjena. Ovaj prijedlog u suprotnosti je i sa stajalištem Venecijanske komisije i Ustavnog suda Republike Hrvatske glede pitanja trajanja javne rasprave o promjenama Ustava i potrebi postizanja širokog konsenzusa o ustavnim promjenama. S obzirom na javne reakcije o problemima regionalizacije Republike Hrvatske, koje ukazuju na prijepore u stručnoj, političkoj i najširoj javnosti, predlaže se odustajanje od ovog dijela ustavnih promjena.

AMANDMAN VIII

Članak 18. postaje članak 6.

Obrazloženje:

Amandman se predlaže radi nomotehničkog usklađivanja.

AMANDMAN IX

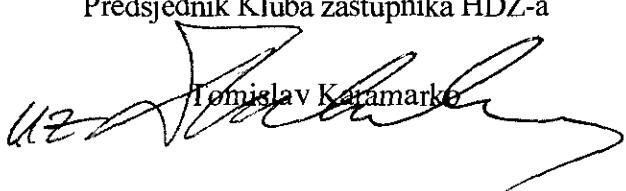
Članak 19. postaje članak 7.

Obrazloženje:

Amandman se predlaže radi nomotehničkog usklađivanja.

Predsjednik Kluba zastupnika HDZ-a

Tomislav Karamarke

1

**HRVATSKI SABOR
Klub zastupnika HDZ-a**

**Klasa: 012-02/13-01/03
Urbroj: 6532-1-13-01**

Zagreb, 12. prosinca 2013.

**PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA
gospodinu Josipu Lekiću**

**Predmet: Amandmani na Prijedlog nacrta promjene Ustava Republike Hrvatske
– dopuna, dostavlja se**

U dostavljenom prijedlogu Amandmana na Prijedlog nacrta promjene Ustava Republike Hrvatske Amandman IX. mijenja se i glasi:

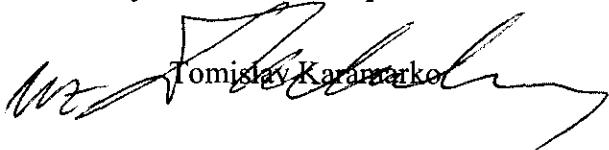
„AMANDMAN IX“

Članak 19. postaje članak 7. u kojem se brojka „3.“ mijenja u brojku „2.“.

Obrazloženje:

Amandman se predlaže radi nomotehničkog usklađivanja.“

Predsjednik Kluba zastupnika HDZ-a

Tomislav Karanarko